

Asia: VN/20400/2021

Hallituksen esitys laiksi Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvaa koskevien määräysten soveltamisesta

Lausunnonantajan lausunto

Voitte kirjoittaa lausuntonne alla olevaan tekstikenttään

Lausuntopyyntö hallituksen esitys laiksi Euroopan unionin ja Yhdistyneen kuningaskunnan välisen kauppaa- ja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvaa koskevien määräysten soveltamisesta (VN/20400/2021)

Tapaturmavakuutuskeskus (TVK) on työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen lakisääteinen keskusyhteisö, joka toimii asiantuntijana työtapaturma- ja ammattitautilain mukaisen vakuutuksen toimeenpanossa ja kehittämisessä.

TVK antaa lausuntonsa työtapaturma- ja ammattitautivakuutuksen toimeenpanon näkökulmasta ja toteaa seuraavaa.

TVK pitää ehdotettua erillislakia hyvänä ja kannatettavana. Sopimuksen sujuvan toimeenpanon kannalta on hyvä, että kansallisesti säädetään tarpeellisista täydentävistä säännöksistä myös informatiivisessa tarkoituksessa toimeenpanon tukemiseksi.

Työtapaturma- ja ammattitautilaissa (459/2015; jäljempänä TyTAL) on määritelmäpykälä (2 §), jossa määritellään, mitä tarkoitetaan EU:n sosiaaliturva-asetuksilla sekä kolmannella valtiolla. Määritelmäpykälässä säädetään myös siitä, että Euroopan unionin jäsenvaltiolla tarkoitetaan EU:n jäsenvaltion lisäksi Euroopan talousalueeseen kuuluvaa valtiota ja Sveitsiä.

TyTALissa on lisäksi useita säännöksiä, joissa viitataan EU:n sosiaaliturva-asetuksiin tai Euroopan unionin jäsenvaltioon. Tällaisia säännöksiä ovat esimerkiksi alueellista soveltamisalaa koskevat säännökset (13–14 §:t) sekä sairaanhoitoa (46 §) ja ammatillista kuntoutusta (90 §) koskevat

säännökset. Lisäksi TyTAL 209 §:ssä säädetään siitä, että TVK:n lakisääteisiin tehtäviin kuuluu toimia EU:n sosiaaliturva-asetusten tarkoittamana asuin- ja oleskelupaikan laitoksena sekä yhteyselimenä.

Työtapaturma- ja ammattitautietuuksien osalta kauppa- ja yhteistyösopimuksen määräykset vastaavat pääosin EU-asetusten 883/2004 ja 987/2009 sääntelyä. Kauppa- ja yhteistyösopimuksen sosiaaliturvan yhteensovittamista koskevassa pöytäkirjassa ei ole asetuksen 883/2004 artiklaa 16 vastaavaa artiklaa, jonka perusteella sopijapuolet voisivat yhteisellä sopimuksella myöntää poikkeuksia esim. artiklasta 13 (henkilö ei voi kuulua toisessa valtiossa vapaaehtoiseen vakuutusjärjestelmään).

TVK kiinnittää huomiota siihen, että hallituksen esityksen luonnoksessa luvussa kaksi (sivu 10) kuolemantapauksen johdosta myönnettävät avustukset alla viitataan tapaturmavakuutuslainsäädäntöön. Sitä ennen työtapaturma- ja ammattitautietuudet alla on viitattu tapaturma- ja ammattitautilainsäädäntöön. Selvyyden vuoksi kuolemantapauksen alla olisi hyvä pitäytyä yhdenmukaisessa terminologiassa ja käyttää termiä tapaturma- ja ammattitautilainsäädäntö. Tällä ilmeisesti tarkoitetaan niin työtapaturma- ja ammattitautilakia (459/2015) kuin maatalousyrittäjän työtapaturma- ja ammattitautilakia (873/2015) ja urheilijan tapaturma- ja eläketurvasta annettua lakia (276/2009).

TVK kiinnittää lisäksi huomiota siihen, että 2 §:n yksityiskohtaisten perusteluiden viimeinen kappale on vaikeaselkoinen ja kaipaisi esimerkkejä sen selkeyttämiseksi (mitä tarkoitetaan sillä, että etuuslain säännös on säädetty täysin kansallisista syistä).

Tapaturmavakuutuskeskus

Janne Reini

Toimitusjohtaja

Aaltonen Merja

Tapaturmavakuutuskeskus - lakimies Elina Holmas, elina.holmas@tvk.fi, 040 9225535